

[Hans Toft.]

ring af borgernes retssikkerhed, end ikke-jurister har det. Ikke-jurister har ikke lært om retsplejeloven, kender ikke disse fundamentale retssikkerhedskrav, der ligger bag ved retsplejeloven. Derfor kunne også ikke-juristerne have en større gevandt af at få en lov, der klarere fastlagde, hvilke pligter administrationen har, og hvilke rettigheder borgerne har. Jeg tror, det kunne være en hjælp for dem, der flyttes fra den ene forvaltningsgren til den anden, at få ensartede regler. Jeg tror, det kan være en hjælp i oplæringen af de nyansatte i administrationen, hvis vi får sådan en generel lov.

Hr. Poul Nielson sagde, at det ikke bare skulle være et katalog. Ja men er det ikke blot det katalog, som borgeren, hvis han får principperne heri, kan stå med i hånden og sige: det er min ret, det er administrationspligt? Er det ikke disse grundtanker, der har præget forarbejderne til den norske forvaltningslov? Er det ikke det, som danner baggrund for, at man i vid udstrækning er tilfreds med den norske forvaltningslov?

Jeg deler ikke fru Ruth Olsens mening, når hun meget bombastisk fastslår, at den norske befolkning ikke har været tilfreds med sin forvaltningslov. Jeg ved ikke, om den ekspedition fra justitsministeriet, der har været i Norge for at kigge på den norske forvaltningslov, har givet fru Ruth Olsen særlige bemærkninger med på vejen. Jeg har i hvert fald ikke set dem i de udtalelser, der er kommet til retsudvalget om de norske erfaringer fra det udvalg under justitsministeriet, som har været oppe at undersøge disse forhold. Men det kan vi måske høre nærmere om under udvalgsarbejdet.

Som sagt, jeg tror ikke, vi har gjort noget forkert ved at genfremsætte dette forslag. Jeg synes nærmere, behovet for at få gennemdiskuteret disse spørgsmål er blevet endnu større, end det var i fjor.

Hr. Nordqvist rejste spørgsmålet om en forvaltningsdomstol. Jeg ser ikke, at det vedrører denne side af sagen. Det er en helt anden problemstilling, som vi måske kan vende tilbage til på et senere tidspunkt.

Men jeg vil gerne fastslå her til sidst, at som en opslagsbog for borgerne, for den kommunale administration og for borgeren i forhold til de retskilder, han har i dag, som er fuldstændig uoverskuelige for ham, må

den generelle forvaltningslov være sagen i et samfund, der roser sig af at yde borgeren en retssikkerhed og en medindflydelse i hverdagen og fremfor alt en tryghed.

Justitsministeren (Hjortnæs): Jeg føler egentlig ikke nogen særlig stor trang til at gå ind i en mere dybtgående debat om disse meget, meget komplicerede spørgsmål. Jeg synes, denne debat bør afvente en afklaring af de mange problemer, som vi rent faktisk står over for.

Når jeg lytter til hr. Hans Toft, kunne jeg godt få det indtryk, at hr. Hans Toft har overvejet alle de mange spørgsmål, som vil kunne rejses i forbindelse med denne problemkreds, og at hr. Hans Toft er kommet til den helt klare overbevisning, at der ikke er nogen som helst tvivl om, at vi skal have en forvaltningslov. Her må jeg sige, at jeg ikke er af samme klare og, jeg havde nær sagt frelste overbevisning. Jeg synes, vi står i den opklarende situation for øjeblikket.

Når hr. Hans Toft henviser til den norske forvaltningslov f.eks., må vi erkende, at det først er på nuværende tidspunkt, man er ved at indhente det erfaringsmateriale, som skal danne grundlag for en mere nøgtern vurdering af de resultater i administrativ, økonomisk og retssikkerhedsmæssig henseende, som er kommet ud af den norske forvaltningslov.

Så siger hr. Hans Toft, at den offentlige administration af borgeren er opfattet som et meget tungt apparat, og samtidig får man det indtryk, at hvis vi nu får en forvaltningslov, der formaliserer nogle principper, som vi alle sammen i og for sig er enige om, og som vel i realiteten bliver håndhævet i administrationen i dag, så har vi pludselig løst dette problem. Det er denne argumentation hos hr. Hans Toft, jeg simpelt hen ikke forstår.

Hr. Hans Toft siger videre, at det komplicerede samfund, vi står over for, dette, at vi udarbejder så mange love, ikke må stille borgeren i en vanskelig situation, i en situation, hvor han føler retsusikkerhed. Heri er jeg ganske enig. Der er ingen tvivl om, at kravene til den offentlige administration er blevet, skal vi sige nogle andre, end de var engang. Det skal vi være meget opmærksom på, og det tror jeg også man er i den offentlige administration. Jeg tror, vi må erkende,